

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 636.086:633.31/.37

ОСОБЛИВОСТІ ДОБОРУ ВИДІВ БАГАТОРІЧНИХ ТРАВ ПРИ СКЛАДАННІ ТРАВСУМІШОК

Бурко Л.М., к. с.-г. н., доцент

Мартинюк Н.С., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

В сучасних умовах ведення сільського господарства важливе значення має розвиток галузі кормовиробництва. При виробництві різних видів кормів, особливо із багаторічних трав, важливу роль відіграє принцип підбору видів і сортів злакових і бобових трав за біологічними особливостями росту й розвитку, адаптованих до агрокліматичних умов регіону, встановлення оптимального співвідношення компонентів у створеному ценозі. Різноманітні моделі сумішок за оптимального удобрення та способу вирощування забезпечують сталі урожаї листостеблової маси та тривале використання травостою.

Основною умовою створення високопродуктивних сіяних травостоїв є правильний добір трав. Насамперед враховують відповідність компонентів до комплексу фізичних й абіотичних умов середовища, конкурентно здатність видів, тощо. Найпоширенішими є травосумішками до складу яких включають бобові та злакові трави.

Мета роботи полягала у розробці елементів технології вирощування бобово-злакових травостоїв на основі використання різних видів трав

Дослідження проводили у ТОВ «ЕКО АГРО-С» Київської області на сірих лісових крупнопилуватих легкосуглинкових ґрунтах. У досліді вивчали взаємодію таких факторів: А – бобово-злакові сумішки; В – удобрення. Повторність у досліді чотириразова. Розмір облікової ділянки – 20 м², розміщення варіантів систематичне. Норма висіву люцерни посівної становила 60 % та злакових компонентів 40 %.

Встановлено, що густина травостоїв змінювалася залежно від технологічних елементів. Найбільша кількість рослин люцерни посівної відзначена при внесенні повного мінерального добрива у нормі N₄₅P₄₅K₆₀, де густина рослин люцерни посівної знаходилася в межах від 167 до 192 шт./м². Найбільшу густоту рослин забезпечували травосумішки люцерни посівної зі пирієм повзучим, кострицею червоною (305 шт./м²) та люцерною з кострицею тростинною, кострицею червоною (329 шт./м²).

Частка люцерни посівної у сумішках із злаковими багаторічними травами в середньому становила 42-48 %. Найбільша кількість бобового компоненту відзначено при вирощуванні на фосфорно-калійному фоні добрив. Серед злакових трав найсприятливіші умови для росту і розвитку люцерни посівної

створювались у травосумішках, до складу якого входили пирій повзучий з кострицею червоною. Встановлено, що фосфорно-калійні добрива сприяли кращому збереженню у травостой бобового компоненту порівняно із внесенням повного мінерального добрива.